

Тема 3. Оцінка якості конструкції одягу

1. Поняття «конструктивний дефект», причини виникнення дефектів одягу.

2. Класифікація конструктивних дефектів, характеристика груп конструктивних дефектів.

1. Креслення деталей одягу не забезпечують високий ступінь відповідності виробу як розмірам та формі тіла людини так і моделі, тому первинні креслення нової моделі потребують уточнень. Первинні креслення уточнюють шляхом проведення примірок. Під час примірки виріб підганяють по фігурі, уточнюють форму виробу в цілому, форму та остаточні розміри окремих ділянок чи деталей. В процесі примірки виробу на фігурі виявляються дефекти, зумовлені неточностями побудови креслень. Сучасний споживач висуває високі вимоги до якості швейних виробів, вони включають якісну посадку виробу на типовій фігурі, зручність виробу в експлуатації (вільність рухів у динаміці), модну форму. **Конструктивними називають дефекти**, які виникають в результаті допущення неточностей при побудові креслень деталей одягу. Ще розрізняють технологічні та текстильні дефекти. **Технологічні дефекти** виникають в процесі виготовлення швейного виробу. Вони залежать від якості обробки виробу, будови тканини, обладнання, процесів волого-теплової обробки. Конструктивні дефекти іноді можна виправити технологічними операціями (найчастіше за допомогою волого-теплової обробки). **Текстильні дефекти** — це дефекти, які спостерігаються з лицевого боку тканини (плями, потовщення, різновідтінковість, смугастість, пробоїни, підплетини, дірки). Вони є наслідком допущених відхилень під час прядіння, ткацтва, фарбування, оздоблення тканини.

2.В результаті проведеного аналізу неточностей побудови креслень, **конструктивні дефекти поділили на три групи:**

- Конструктивні дефекти, що полягають у неточності відтворення форми виробу, запропонованої художником.
- Конструктивні дефекти, що полягають у статичній невідповідності одягу фігурі людини.
- Конструктивні дефекти, що полягають у динамічній невідповідності одягу фігурі людини.

З метою забезпечення належної якості швейних виробів вивчають види конструктивних дефектів, виявляють причини їх виникнення, шукають способи усунення дефектів. Конструктор повинен уміти розпізнавати дефекти, оцінювати причини їх виникнення та обирати ефективні способи усунення дефектів. Не менш важливим для конструктора є вміння переносити конструктивні точки із креслення на опорну поверхню. Розглянемо групи конструктивних дефектів, їх характеристику:

Конструктивні дефекти, що полягають у неточності відтворення форми виробу. Кожна нова мода вносить зміни, перш за все, у форму одягу. Тому головним при розробці креслень є точне відображення художньої ідеї в конструкції виробу. Аналіз конструктивних дефектів першої групи показав, що найпоширенішими неточностями відтворення форми є -

1. Неправильно визначені величини прибавок до основних конструктивних поясів, які призводять до викривлення форми. Так, якщо в моді малі об'єми, то в конструкції виробу це відображається зменшенням величин конструктивних прибавок.
2. Неправильне розподілення прибавок між основними ділянками креслення: пілочки, спинки та пройми. Дослідженнями був встановлений

загальний принцип розподілення прибавки по лінії грудей Пг: 55-60 % від загальної прибавки додають до ширини пройми, 25-30% - до ширини спинки, 15-20% - до ширини переду. Проте характер розподілення загальної прибавки Пг залежить і від величини загальної прибавки. Так, із збільшенням прибавки Пг відсоток прибавки до ширини пройми від загальної прибавки Пг повинен зменшуватися. В іншому випадку пройми виробу виходять дуже великими, зменшується вільність рухів, що виконуються руками, занадто збільшується ширина рукавів. Величини прибавок повинні встановлюватися із врахуванням глибини пройми. В даному випадку простежується така закономірність: чим більша глибини пройми, тим менший відсоток прибавки додають до ширини пройми. Так, при прибавці до глибини пройми Пгл.пр – 6-8 см. прибавка до ширини пройми може становити 40-50%; а при Пгл.пр більше 15 см. прибавка до ширини пройми може рівнятися 0.

3. Неправильний вибір способу формоутворення. Так, м'які, об'ємні форми одягу несумісні із виточками. Виточки – це класичний спосіб формоутворення. Нова мода потребує нових підходів до формоутворення, які базуються на таких властивостях швейних матеріалів, як драпірувальність, термопластичність, здатність до зміни кутів між системами ниток; у сучасній моді для отримання заданої форми широко використовують шви, якщо раніше вони були менш помітними у виробі, то сьогодні шви розміщують на відкритих ділянках виробу. Шви стали активними, видимими елементами художньо-графічного вирішення моделі.

4. Неправильне розміщення та конфігурація ліній членування (швів, виточок, підрізів, рельєфів). Помилки такого виду виникають внаслідок того, що під час розміщення виточок, рельєфів не враховують загальну форму

виробу. Часто допускають помилки при розміщенні та напрямі плечових виточок, в результаті вони протиставляються загальному напрямку лінії виробу. Не завжди вдало розміщують бічні шви, неправильно визначають глибину склад, зборок. Досить часто конічне розширення деталей замінюють збільшенням нахилу бічних зрізів, що призводить до утворення плоских, гладких поверхонь замість м'яких, драпірованих. Для усунення недоліків цього виду необхідно спостерігати за змінами в моді, вивчати конструктивні прийоми створення моделей нового напрямку.

Конструктивні дефекти, що полягають у статичній невідповідності одягу фігурі людини. Хороший зовнішній вигляд одягу визначається його відповідністю розмірам та формі тіла людини в статиці. Ознаками хорошої посадки одягу є: рівноважне положення основних деталей виробу на фігурі, гладкість поверхні (відсутність заломів, зморшок, перекосів в одязі, одягнутому на фігуру), горизонтальність лінії низу. Рівноважне положення основних деталей одягу (пілочка, спинка, рукави, комір) характеризується їх певним положенням у виробі, одягнутому на фігуру. В одязі належної якості внаслідок відповідності розмірів одягу розмірам та формі опорної поверхні тіла відсутні заломки, перекоски, зморшки; ділянки одягу нижче опорних поверхонь спадають легко та невимушено, конструктивні та декоративно-конструктивні лінії розміщуються або чітко вертикально, або горизонтально. У виробках хорошої якості краї розрізів пілочок, спинки, спідниці та інших деталей розміщуються строго вертикально або можуть мати незначне допустиме відхилення до $1,5^{\circ}$, що є практично непомітним для ока. Лінії низу, талії, стегон повинні розміщуватись чітко горизонтально або мати незначне допустиме відхилення до $1,5^{\circ}$.

Конструктивні дефекти, що полягають у динамічній невідповідності одягу фігурі людини. Зручність одягу на людині в динаміці – одна із найважливіших якостей одягу. Зручність одягу в динаміці забезпечує людині вільне виконання найхарактерніших рухів. Для створення зручних в експлуатації виробів при побудові креслень враховують ті зміни, які відбуваються в розмірах фігури при руханні.

Зручність одягу в динаміці забезпечується правильним вибором та розподіленням прибавок по окремих ділянках креслення. Неправильний вибір величин прибавок до поздовжніх та поперечних розмірів деталей може призвести до погіршення якостей одягу в динаміці. У виробках із нееластичних матеріалів вільність рухів забезпечується лише за рахунок прибавок. Як відомо, вільність рухів забезпечують прибавки до поперечних розмірів деталей. Встановлено, що для легкого одягу найраціональнішою прибавкою до обхвату грудей є прибавка 4-5 см. Помічено, що із збільшенням прибавки зручність в динаміці зростає, але до певної межі; дуже широкий одяг стає вже незручним.

Ступінь зручності одягу в динаміці залежить від розподілення прибавки до обхвату грудей Пг. Чим менший відсоток цієї прибавки додають до ширини пройми, тим менш зручним буде виріб в динаміці.

Зручність одягу в динаміці залежить від співвідношення глибини пройми та висоти окату. В типових виробках, де прибавка Пгл.пр не перевищує 4 см., висота окату рукава дорівнює глибині закритої пройми плюс $1/5$ величини посадки по окату рукава.

В жіночому легкому одязі з Пгл.пр 4-6 см. ; найкращі умови для динаміки забезпечить висота окату рукава 12-13 см.; при Пгл.пр 6-8 см.

найдоцільнішою є висота окату 8-10 см; при Пгл.пр більше 10 см. висота окату повинна бути не більше 3-8 см..

Зручність одягу в динаміці залежить і від ширини рукава у верхній частині: чим вона більша, тим зручніший виріб.